

Strategiczna rola miasta w regionie – stymulator rozwoju czy czarna dziura?

Józef Oleński

Uczelnia Łazarskiego w Warszawie

Streszczenie

Celem artykułu jest przedstawienie teoretycznych podstaw analizy procesów polaryzacji rozwoju regionalnego, objaśnienia przyczyn tych procesów, prognozowania przebiegu tych procesów, identyfikacja skutków średnio i długookresowych. Zwrócono uwagę na możliwe skutki, jakie dla polaryzacji rozwoju regionalnego powoduje rozwój miasta kosztem zasobów regionu. Zjawiska te objaśniono za pomocą pojęć: grawitacja ekonomiczna, metropolizacja, ekonomiczna „czarna dziura”, peryferyalizacja.

Wnioskiem praktycznym sformulowanym w artykule jest konieczność uwzględnienia w polityce zrównoważonego rozwoju regionalnego zjawisk grawitacji ekonomicznej. Wskazano zjawiska społeczne i ekonomiczne, jakie należy brać pod uwagę w polityce rozwoju przestrzennego, aby rozwijając infrastruktury techniczne, ekonomiczne i społeczne kraju zapewnić zrównoważony optymalny rozwój regionalny. Decyzje dotyczące ogólnokrajowych lub transnarodowych przedsięwzięć infrastrukturalnych mających – w intencji decydentów – sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi regionalnemu, powinny uwzględniać także wpływ tych przedsięwzięć na procesy grawitacji ekonomicznej w regionie oraz ich skutki – pozytywne i negatywne - dla obszarów o słabej sile grawitacyjnej.

Monitoring wpływu grawitacji ekonomicznej na rozwój regionalny powinno być stałym elementem programów oficjalnych badań statystycznych i badań regionalnych.

Spis treści

1. Zdefiniowanie problemu
2. Grawitacja ekonomiczna jako kategoria
3. Infrastrukturalizacja
4. Metropolizacja
5. Syndrom *ekonomicznej „czarnej dziury”*
6. Dyfuzja procesów grawitacji ekonomicznej
7. Oddziaływanie ekonomicznej grawitacji miasta na rozwój regionalny
8. Wpływ infrastruktury na harmonizację i polaryzację rozwoju regionu w warunkach zmian pól grawitacji ekonomicznej
9. Wnioski
10. Bibliografia

Słowa kluczowe: *grawitacja ekonomiczna, ekonomiczna czarna dziura, infrastrukturalizacja peryferyalizacja, .*